

Återblick och höjdpunkter 2024

Tillsammans skapar vi en hållbar region

Vision för Sörmland Vatten

Innehåll

ÅTERBLICK OCH HÖJDPUNKTER 2024	
Vd-ord: "Fokus på kund och invånare"	4
Kundupplevelse	6
Ägarförhållande och bolagsstyrning	8
Väsentliga händelser	10
Vatten, avlopp och biogas	
Renhållning	
Effektiv verksamhet	12
Kompetens och medarbetare	14
Hållbarhet och miljö	18
Miljöbolaget Sörmland Vatten	
Vatten, avlopp och biogas	
Renhållning	
Samhällsengagemang	22
Teknik och utveckling	24
Framtida utveckling	26

Duveholmssjön, Katrineholm

Foto omslag: Avfall Sverige.

Foto inlaga: Sörmland Vatten. Svenskt Vatten. Avfall Sverige.
Katrineholms kommun. Adobe Stock. iStock.

Illustration: Studio Flygar/Naturvårdsverket (sidan 19 och 21).

Produktion: Sörmland Vatten kommunikationsavdelning.

2025 © Sörmland Vatten och Avfall AB.

Fokus på kund och invånare

Ett av bolagets viktiga prioriteringsområden är att möta förväntningarna hos våra invånare, kunder och ägarkommuner. Genom att ha en nära dialog, förstå och agera utifrån deras behov, har vi lyckats stärka en positiv kundupplevelse och byggt vidare på de förtroenden som utgör en viktig grund i vår verksamhet. Kundundersökningar som bolaget genomfört visar på en positiv utveckling och är ett kvitto på att våra insatser uppskattas.

Det gångna året har präglats av framsteg och ett starkt fokus på det som är kärnan i vår verksamhet: en hållbar utveckling med säker och trygg arbetsmiljö, nöjda kunder och säkra leveranser av bolagets tjänster av hög kvalitet.

I kombination med medarbetarnas energi och engagemang samt en effektiv verksamhet kan jag med stor glädje och stolthet se tillbaka på det gångna året.

Hållbarhet och miljö är en av våra viktiga strategiska ambitioner. Under året har bolaget därför fortsatt utvecklingen inom området exempelvis genom att ta samhällsansvar genom att erbjuda praktikplatser och skapa arbetsmarknadsåtgärder. Andra handlingar är att minska användningen av fossilt bränsle och att energieffektivisera. Vi har också deltagit i ett flertal samhällsaktiviteter i ägarkommunerna. Arbete med säkerhet, skydd och minskad sårbarhet har pågått.

"En stor eloge till dig som jobbar på Sörmland Vatten, för din fina insats och ditt trevliga bemötande av mig som kund."

Kundcitat 2024

Cybersäkerhet har varit en stor satsning med bland annat investeringar och införande av nya system och verktyg.

I övrigt har år 2024 varit ett speciellt år med start för genomförande av ett antal stora strategiska investeringsprojekt för motsvarande cirka 600 miljoner kronor. Här vill jag bland annat lyfta fram investeringar för förnyelse av avloppsreningsverk i Katrineholm och Flen, anslutning av nytt område i Ättersta i Vingåker, överföringsledningar och smarta vattenmätare. Projekten för att säkerställa införande av fastighetsnära insamling av förpackningar samt för att bygga en ny återvinningscentral i Katrineholm fortsatte enligt plan under året. Värt att nämna är dessutom att bolaget idag har en portfölj av pågående investeringsprojekt på över 1,4 miljarder kronor.

Avslutningsvis vill jag tacka våra medarbetare för deras hårda arbete och positiva energi, våra ägarkommuner för deras förtroende och vårt samarbete, samt våra kunder och partners för deras stöd. Vi har lagt en stark grund för fortsatt framgång och jag ser nu fram emot att möta framtidens möjligheter tillsammans för en hållbar region.

Asoos Rasool, vd Sörmland Vatten

58 327 st

Antal invånare i Flen, Katrineholm och Vingåker med tillgång till friskt vatten. Källa: SCB 2024.

567 000 st

Antal kärltömningar av mat och restavfall i kommunerna Flen, Katrineholm och Vingåker.

7 636 000 kbm

Antal kubikmeter renat avloppsvatten från invånare i kommunerna Flen, Katrineholm och Vingåker.

4 865 400 kbm

Antal kubikmeter producerat dricksvatten till invånare i kommunerna Flen, Katrineholm och Vingåker.

Det här får kunden för taxan

För den som bor i villa kostar vatten- och avloppstjänsterna ungefär sju kronor per dygn. En liten flaska kolsyrat vatten kostar cirka det dubbla.

Cirka nio kronor per dag betalar ett en- och tvåfamiljshushåll i genomsnitt i taxa för att få mat- och restavfall hämtat vid fastigheten. Det är samma pris som för tre ägg.

Kundupplevelse

Genom att säkra leveranser av samhällsnyttiga produkter och tjänster har bolaget fokuserat på att förstärka den positiva kundupplevelsen. Kundens behov har stått i centrum för anpassningar och förbättringar.

Bolaget har fokuserat på att förbättra kundupplevelsen genom innovativa lösningar och personlig service. Kundens behov har stått i centrum för anpassningar och förbättringar.

Kunders behov förändras och det är viktigt för bolaget att anpassa sig efter kunderna. Under våren förändrades kundservice tillgänglighet med utökning av digitala kanaler som chatt, självservicefunktioner på hemsida och anpassade telefontider. Förändringen har fallit bra ut med ett mycket högt nöjd-kund-index.

VA och biogas

Affärsområdet VA och biogas producerar dricksvatten vid tio vattenverk i kommunerna Flen, Katrineholm och Vingåker. Spillvattnet förs tillbaka och renas vid bolagets nio reningsverk. En restprodukt vid Rosenholms reningsverk är biogas som säljs vid Rosenholms Biogasmack.

Under året har cirka 130 nya kunder anslutits till det allmänna vatten- och avlopps nätet. Bland annat har boende i området Ekenäs i Katrineholm från och med 2025 möjlighet att ansluta sina fastigheter till bolagets tjänster.

En hög vattenkvalité och en säker leverans av dricksvatten idag och i framtiden prioriteras dagligen. Under året har bolaget förnyat 3 206 meter vattenledning och 6 000 meter avloppsledning.

33 st

Antal åtgärdade vattenläckor i kommunerna Flen, Katrineholm och Vingåker.

Nöjd kund-index 95,0 %

Sammanfattat omdöme för Sörmland Vatten som leverantör av VA- och avfallstjänster med svaret Ganska nöjd eller Mycket nöjd. Mål 90 procent. Källa: NKI 2024 (nöjd kund-index).

Nöjd kund-index VA-projekt 80 %

Sammanfattat omdöme för Sörmland Vatten som leverantör vid specifika VA-projekt med svaret Ganska nöjd eller Mycket nöjd. Källa: Sörmland Vatten.

För att säkra samhällsnyttig leverans av dricksvatten har bolaget beredskap inom VA-området. Det innebär övervakning och förmåga att hantera akuta insatser dygnet runt, året om.

Kundupplevelse ÅVS 4,3 av 5

Sammanfattat omdöme för kundupplevelse vid besök på återvinningsstation (ÅVS).

Betyg fem är högst. Källa: Sörmland Vatten.

Förbättringsarbeten som genomförts under året för att säkra dricksvattenleveranserna har bland annat varit förnyade grundvattenbrunnar i Vingåker, upprustat vattenverk och åtgärdade brister i vattentornen i Flen och Vingåker samt påbörjade utredningar om hur reningen av PFAS i Malmköping ska genomföras.

I arbete med att öka kapaciteten och framtidssäkra vattenleveranserna till invånare och verksamheter i kommunerna ingår överföringsledningar från Forssjö, via Katrineholm, till Julita och vidare till Österåker. En etapp av detta arbete omfattar ledningar på Forssjöåsen i Katrineholm. Projektet har pågått under året och färdigställdes vid årsskiftet.

Renhållning

Affärsområdet renhållning ansvarar för det avfall som faller under kommunalt ansvar och omfattar insamling, transport och behandling av mat- och restavfall. Detta innefattar även slam från enskilda avlopp samt latrin. Verksamheten utförs av upphandlade entreprenörer. Återvinningscentraler bedrivs i egen regi i Flen och Vingåker och på entreprenad i Katrineholm.

Från och med 1 januari 2024 ändrades det kommunala renhållningsansvaret för återvinningsstationer i samhället. Ansvaret för driften av

återvinningsstationerna övertogs av bolaget. Vidare ska fastighetsnära insamling av glas, papper, metall och plast ha införts för samtliga hushåll senast 1 januari 2027.

Ägarförhållande och bolagsstyrning

Sörmland Vatten ägs till lika delar av Flen Vatten och Avfall AB, Katrineholm Vatten och Avfall AB och Vingåker Vatten och Avfall AB, vilka är helägda bolag till respektive kommun. Enligt ägardirektivet är bolaget en del av kommunernas verksamhet och verksamheten ska bedrivas miljömedvetet och serviceinriktat med god ekonomisk hushållning. Planering ska ske långsiktigt med ekonomisk framförhållning och regional samverkan ska utvecklas. Sörmland Vatten ska verka för att kommunerna uppnår miljömål inom bolagets ansvarsområden.

Bolaget har en viktig roll i samhället när det gäller att säkerställa nuvarande och kommande generationers tillgång till friskt vatten och en väl fungerande avloppsrening. Bolaget ska också ombesörja kommunernas renhållningsåtaganden enligt miljöbalken. Arbetet ska bedrivas långsiktigt för att skydda människors hälsa, minimera föroreningar till vattendrag, luft och åkermark, nå nationella, regionala och lokala miljömål.

10 500 st

Antal telefonsamtal till kundservice.

123 000 st

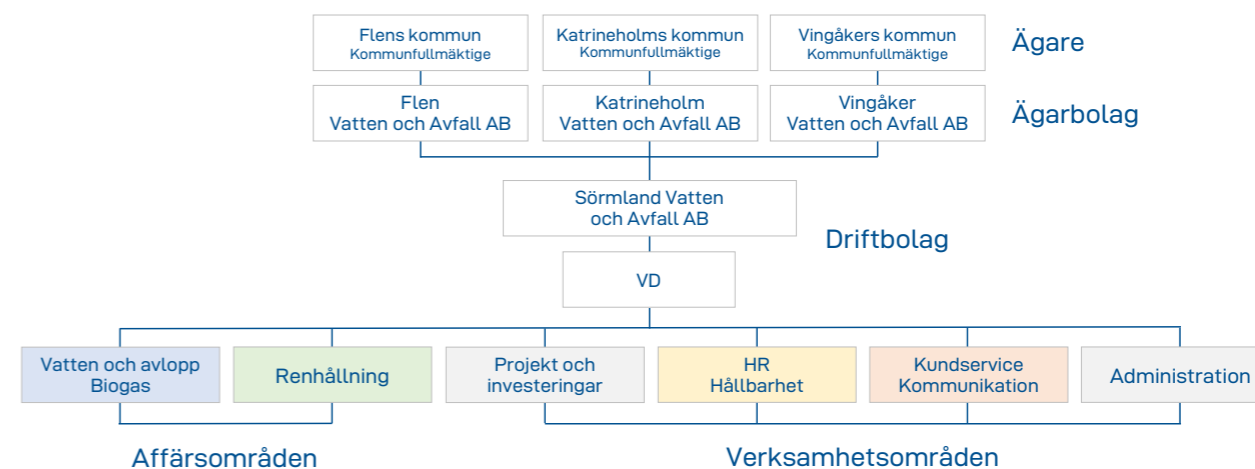
Antal fakturor för tjänster inom vatten och avlopp samt renhållning.

28 500 st

Antal digitala kontakter med kunder.

200 st

Antal inlägg i sociala medier (Instagram, Facebook och LinkedIn)

Katrineholm

Flen

Vingåker

Placering i avfallsranking 2023 utförd av Avfall Sverige.

Nöjd personal vid Sävstaskolans matsal i samband med att VA-projekt genomfördes vid Skolgatan i Vingåker.

Väsentliga händelser

Sörmland Vatten har stärkt positionen i samhället genom att säkerställa leveranser av samhällsnyttiga tjänster på ett hållbart och effektivt sätt.

Med fokus på en säker och trivsamt arbetsmiljö har bolaget under 2024 fortsatt leverera samhällsnyttiga tjänster till nöjda kunder, invånare, ägare och samarbetspartners. Verksamheten har bedrivits hållbart och effektivt med balanserad ekonomi.

Året präglades av beslut om stora investeringar för komplexa projekt för att modernisera anläggningar och ledningsnät. Bolaget har stöttat kommunernas expansionsplaner, ökat resurseffektiviteten och minskat miljöpåverkan. Extra fokus har lagts på att stärka IT och informationssäkerhet.

VA och biogas

Nya vattentjänstplaner är antagna i Vingåkers och Katrineholms kommuner och beslut väntas i början av 2025 för Flens kommun. En vattentjänstplan innehåller kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt vilka åtgärder som behöver vidtas.

Under 2025 sattes även spaden i backen för ombyggnationen av slamhantering vid Rosenholms reningsverk. En stor del av grundarbeten har färdigställts och inom kort påbörjas nästa steg i arbetet med att uppföra den nya röt-kammaren.

Under sommaren hade omvandlingsområdet Ekenäs i Katrineholms kommun slutbesiktning och anslutning av kunder har påbörjats. Ett trettiotal kunder har kopplats på det allmänna VA-nätet.

I Vingåker färdigställdes arbetet med att förnya vatten- och spillvattenledningar på Skolgatan och Södergatan. Projektet har lett till förbättrade flödesegenskaper för ledningarna och bättre ytbeläggning på vägsträckan.

Styrelsen har antagit en ny biogasstrategi som innebär att den egenproducerade fordonsgasen ska avsättas lokalt genom intern förbrukning, inklusive avfallsinhämtning, och lokal försäljning

vid bolagets tankställen i Katrineholm och Flen. EU-kommissionen beslutade i oktober att godkänna Sveriges skattebefrielse för biogas.

Under hösten fick Sörmland Vatten kännedom om att boende i Österåker upplevde att vattnet påverkade tekniska installationer. Analys visade att dricksvattnet uppfyller Livsmedelsverkets krav men har korrosiva egenskaper som kan skada exempelvis varmvattenberedare. En utredning pågår för att hitta en lösning.

Lukt vid överföringsledningen mellan Malmköping och Flen har orsakat bekymmer för kunderna. Grundproblemet är komplext med långa ledningar och stillastående avloppsvatten. Verksamheten arbetar för att åtgärda problemen.

Renhållning

Ansvaret för återvinningsstationerna övergick till kommunerna 1 januari 2024. Övergången har fortlöpt väl vilket bekräftas av kundmätningar genomförda efter övertagandet där inrapporterade ärenden är färre än innan övertagandet.

Senast 1 januari 2027 ska kommuner ha ett fastighetsnära system för insamlingssystem av förpackningar oavsett boendeform. För den fastighetsnära insamlingen för hushåll i en- och tvåfamiljshus samt fritidshus är beslut om dubbla fyrfackskärl fattade i respektive kommuns kommunfullmäktige. Förberedelser pågår för att införa detta. I arbetet ingår anpassning av taxedokumenter och föreskrifter.

Ett dimensioneringsverktyg har lagts upp på hemsidan där fastighetsägare kan se det antal kärl som krävs enligt det nya insamlingssystemet och arean för eventuell fastighet att inrymma dessa.

Ovan: Under året mötte Sörmland Vatten kunder på publika platser i samhället för att demonstrera nya fyrfackskärl för insamling av avfall. Nedan: Invigning av nytt ledningsnät för vatten och avlopp vid Skolgatan i Vingåker.

Från 1 januari 2025 gäller krav på utsortering och separat insamling av textilavfall från hushåll och verksamheter. Kommunerna ska ansvara för att samla in textilavfall som är kommunalt avfall. De ansvarar även för informationsinsatser kopplat till de nya kraven.

114 st Antal pågående investeringsprojekt.

Väsentliga projekt som påverkar invånare och samhälle

- Nytt ledningsnät för VA, Fornbo-Fällökna-Malmsjöberg, Flen
- Ombyggnation Flens avloppsreningsverk
- Förnyelse av ledningsnät för VA, Orrögatan, Flen
- Nytt ledningsnät för allmänt VA (§6), Ekenäs, Katrineholm
- Om- och nybyggnation av slamhantering, Rosenholms avloppsreningsverk, Katrineholm.
- Nya brunnar vid Åsen, Katrineholm
- Överföringsledning vid Lövåsen, Katrineholm
- Förnyelse av ledningsnät för VA, Skolgatan, Vingåker
- Ombyggnation, Dammslunds vattenverk, Vingåker
- Smarta vattenmätare med digital teknik

Effektiv verksamhet

Optimering av verksamheten har varit en prioritet för att leverera högre värde till våra kunder. Nya processer har implementerats för att öka effektiviteten.

För att säkerställa en effektiv verksamhet i drift använder bolaget den projektmodell som togs fram under föregående år. Modellen säkerställer även att investeringsprojekt utförs resurseffektivt, med god styrning och uppföljning. Dessutom bidrar den till ordning och reda, ekonomi i balans och ett starkt kostnadsfokus.

Projekten delas upp i olika faser från förstudie till genomförande och projektavslut, med respektive beslutspunkter som beslutas av projektens styrgrupper. Arbetet utförs efter uppgjorda rutiner och mallar. Det handlar om att framtidssäkra bolagets anläggningar och minska avvikelser och effektivisera verksamheten.

Den ökade arbetsmängden gör att det blir än viktigare att se över bolagets interna rutiner och arbetssätt.

”Det handlar om att göra saker enklare. Med tydligare processer vet alla vem som gör vad och hur. Internt blir det lättare för nya medarbetare att komma in i arbetet och förstå förväntningarna.”

*Marcus Mannsbart,
avdelningschef för ledningsnät
på Sörmland Vatten.*

Detta processarbete görs genom kartläggning av bolagets nuvarande processer för att visualisera det som inte är uppenbart synligt. Detta för att därefter lättare kunna förbättra och effektivisera verksamheten.

Bolaget arbetar vidare med ett antal utpekade områden för effektivisering:

- Organisation
- Anläggningar, drift- och underhållsarbete
- Kund- och debiteringssystem
- IT- och OT-stödsystem
- Samarbete med ägare och kommuner

Sörmland Vattens biogasstrategi ger vägledning i arbetet, exempelvis vid framtida upphandlingar genom krav på biogas som drivmedel vid insamling av avfall.

Förbättrade processer ger kunderna högre kvalitet i leverans av tjänster inom vatten, avlopp och renhållning.

Kompetens och medarbetare

Sörmland Vatten har satsat på att utveckla medarbetarens kompetenser genom utbildning och fortbildning. Ett starkt engagemang och samarbete inom bolaget har varit stort fokus under året.

Trygg och säker arbetsplats

Att skapa en trygg och säker arbetsplats är en självklar prioritet för Sörmland Vatten. Bolaget arbetar kontinuerligt med ett systematiskt arbetsmiljöarbete som följer arbetsmiljölagen, för att identifiera och eliminera risker som kan leda till ohälsa eller olycksfall.

Ett exempel är ny förenklad funktion för att rapportera tillbud via mobiltelefonen, som har lett till en ökning av inrapporterade tillbud sedan 2022. Det visar på medarbetarnas engagemang i att skapa en säkrare arbetsmiljö.

Sörmland Vatten strävar efter hög frisknärvaro och låg sjukfrånvaro. Chefer och ledare spelar en central roll i att skapa en kultur präglad av tillit, förtroende och trivsel. Detta avspeglas i nöjd medarbetarindex, som visar att satsning på hälsa och arbetsmiljö bidrar till både medarbetarnas välmående och bolagets framgång.

Med fokus på gemenskap och ett gott ledarskap arbetar bolaget tillsammans för att skapa en arbetsplats där alla känner sig värdefulla och motiverade.

Praktik och examensarbete

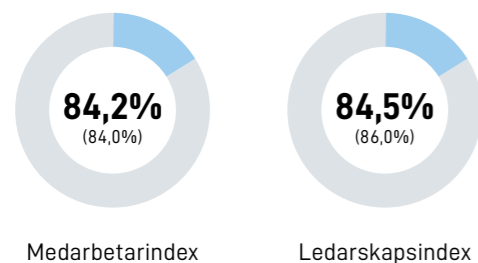
Under 2024 tog Sörmland Vatten emot 17 studenter, som fick möjligheten att praktiskt utforska olika affärs- och verksamhetsområden. Detta är ett viktigt bidrag till studenternas utveckling samtidigt som de får vara med och utveckla bolaget framåt och bidrar till en positiv samhällsutveckling.

"Vi arbetar säkert, eller inte alls!"

Asoos Rasool, vd Sörmland Vatten.

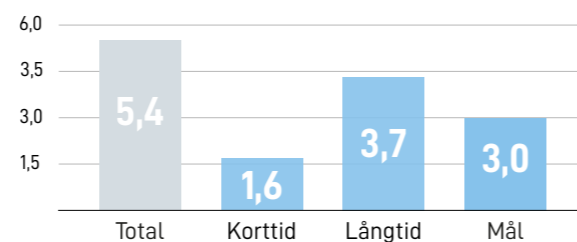

Nöjd medarbetarindex, procent

Mäter hur nöjd medarbetaren är med arbetsplatsen och ledarskapet. Källa: Medarbetarindex 2024, Entergate.

Sjukfrånvaro, procent

Total sjukfrånvaro ligger på 5,4 procent till och med december (mål 3,0 procent). Fördelad på korttidsfrånvaro 1,6 procent och långtidsfrånvaro 3,7 procent.

46,7 år

Medelålder på anställda. (41,4 år 2023).

17 st

Antal studenter på praktik och i examensarbete.

Examensarbete "Att spola rätt är lätt!"

- Under året har ett examensarbete kring hur kommunikation kan leda till beteendeförändring genomförts i kampanjen Att spola rätt är lätt!
- Resultatet av arbetet visade tydligt att förebyggande information ger betydligt färre larm och åtgärder jämfört med information i efterhand om felaktigt beteende.

En attraktiv arbetsgivare

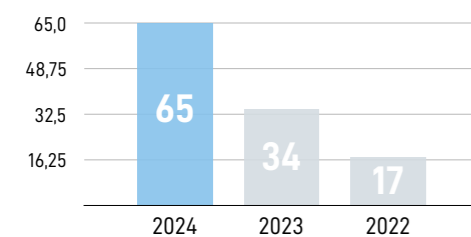
Sörmland Vatten befinner sig på en spännande utvecklingsresa där bolaget arbetar aktivt för att säkra kompetensförsörjningen. För att lyckas är det avgörande att vara en attraktiv arbetsgivare för både nuvarande och framtida medarbetare.

Hos Sörmland Vatten erbjuds arbetsuppgifter som spelar en central roll i att hålla samhället fungerande. Medarbetarna får möjlighet att aktivt påverka samhällsutvecklingen genom sitt arbete.

För att skapa en stimulerande och hållbar arbetsmiljö erbjuds flera förmåner, exempelvis:

- Friskvårdstimme och friskvårdsbidrag för att främja hälsa och välbefinnande.
- Möjlighet till distansarbete upp till två dagar i veckan för ökad flexibilitet.
- Flextidsavtal för tjänstemän, vilket underlättar balansen mellan arbete och privatliv.
- Semesterväxling och pensionsväxling, som ger medarbetarna möjlighet att anpassa sina förmåner efter individuella behov.

Tillbud- och riskobservationer, antal

Totalt inrapporterade tillbuds- och riskobservationer.

Genom att kombinera meningsfulla arbetsuppgifter med attraktiva förmåner strävar vi efter att tilltala, utveckla och behålla engagerade medarbetare.

Riskobservationer

Genom att uppmuntra rapportering och följa upp inkomna tillbud och riskobservationer bidrar detta till en kultur där medarbetarnas säkerhet prioriteras.

Framtida medarbetare

VA, biogas och renhållning är spännande och samhällsviktiga funktioner som många kanske inte känner till i detalj – men branschen är full av möjligheter! Sörmland Vatten satsar på att öka kunskapen och inspirerar nästa generations talanger genom nära samarbeten med utbildningsaktörer och genom att välkomna studenter till vår verksamhet.

Alla anställda genomgår utbildning i systematiskt brandskyddsarbete.

Yrkeskategorier

Affärsområde VA

- Anläggare
- Automationstekniker
- Drifttekniker
- Industrielektriker
- Ingenjör
- Laboratorieansvarig
- Processingenjör
- Samordnare (Ny)
- Strateg
- Tekniker (Ny)
- Underhållstekniker (Ny)
- Utredare

Affärsområde Renhållning

- Administratör
- Arbetsledare
- Miljöarbetare
- Operativ samordnare (Ny)
- Projektledare
- Systemutvecklare

Verksamhetsområden

- Assistent
- Biträdande projektör (Ny)
- Controller
- Chef
- Ekonomiassistent
- Entreprenadingenjör
- Förändringsledare- och verksamhetsutvecklare
- HR- och hållbarhet
- IT-tekniker
- Kommunikatör
- Kund- och avtalsansvarig
- Kundservicehandläggare
- Kvalitets- och miljösamordnare
- Kommunikations- och marknadsstrateg (Ny)
- Ledare
- Projektledare
- Projekttekniker
- Projektör
- Redovisningsekonom
- Systemingenjör IT
- Systemförvaltare
- Upphandlare
- VD-assistent

Sörmland Vatten erbjuder de anställda träning på arbetstid genom friskvårdstimme. Inom Sörmland Vatten finns ett trettiotal yrkeskategorier inom bolagets affärs- och verksamhetsområden.

Sörmland Vatten erbjuder praktikplatser. Här för elev från bygg- och anläggningsprogrammet vid Katrineholms Tekniska College.

Hållbarhet och miljö

Sörmland Vatten är ett bolag starkt kännetecknat av hållbarhet och miljöengagemang. Flera initiativ har genomförts för att minska vår miljöpåverkan och främja hållbara lösningar.

Miljöbolaget Sörmland Vatten

Bolagets verksamhet har en betydande positiv påverkan på miljön, särskilt genom rening av avloppsvatten och insamling av matavfall och restavfall. Restprodukterna från avloppsvattenreningen används för att producera biogas och blir på så sätt ett återvinningsbart bränsle. Näringsämnen samlas i slam som ersätter konstgödsel på åkrarna. Slamgödsling bidrar också positivt till miljön genom att binda organiskt material i jorden. Källsorterat avfall används som råvara för nya produkter eller för energiutvinning.

I bolagets hållbarhetspolicy definieras hållbarhet inom tre områden:

- **Miljömässig hållbarhet** innebär att använda resurser hållbart, minimera farliga ämnen och föroreningar med syfte att skydda miljön för kommande generationer.
- **Social hållbarhet** innebär att främja jämlikhet, skydda mänskliga rättigheter, säkerställa en god arbetsmiljö och förbättra folkhälsan.
- **Ekonomisk hållbarhet** innebär att använda resurser ansvarsfullt för att säkerställa långsiktig stabilitet utan att äventyra miljömässig påverkan eller social rättvisa.

Varje år genomför företaget en miljöutredning där utsläpp till vatten, mark och luft beräknas.

VA och biogas

I huvudsak består vattenverkens miljöpåverkan av resursförbrukning i samband med framställning av processkemikalier. Vattenverkens energiförbrukning är även betydande då stora mängder vatten behöver pumpas i flera steg. Processtyrning och optimering är därför viktigt för att minimera vattenverkens miljöpåverkan. Under året har cirka fem miljoner kubikmeter vatten producerats i bolagets tio vattenverk och via ledningsnätet försörjt Flens, Katrineholms och Vingåkers kommuninvånare med friskt dricksvatten.

Spillvatten från anslutna fastigheter inom ägarkommunerna transporteras genom ett stort ledningsnät med cirka 180 avloppspumpstationer och leds till ett av bolagets nio avloppsreningsverk. Vid haverier eller överbelastning i pumpstationer och reningsverk kan orenat avloppsvatten släppas ut i naturen, så kallad bräddning. Denna mängd är väldigt liten i förhållande till den totala mängden spillvatten som renas. Det är ändå viktigt att bräddningen begränsas, inte minst av hygieniska skäl.

Sörmland Vatten deltar i projekt med Svenskt Vatten där utsläpp av metan från verksamheten mäts för att komma fram till hur processerna ska kunna styras för att minimera utsläppen i framtiden.

För återföring av växtnäring via slam krävs att slammet uppfyller högt ställda miljökrav enligt Revaq. Sörmland Vatten är sedan många år certifierade enligt Revaq vilket innebär noggranna mätningar av slammet och en aktiv dialog med kunderna för att minska utsläpp av oönskade ämnen i avloppsvattnet.

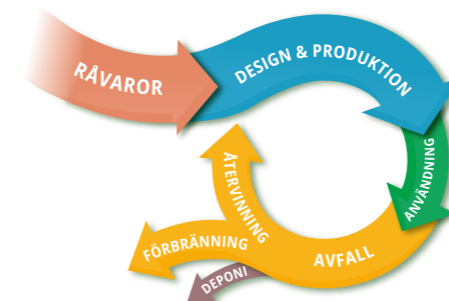
När stora vattenmängder ska pumpas och renas går

1 000 ton

Antal ton minskat utsläpp av CO₂ i projekt med schaktfria metoder.

Certifieringar

- Kvalitetsledning, ISO 9001
- Miljöledning, ISO 14001
- Laboratorium, ISO/IEC 17025
- Kvalitetssäkring av avloppsslam, Revaq

I en cirkulär ekonomi används saker och ting så länge som möjligt. När de går sönder lagas de, görs om till något annat eller återvinns.

10 st

Antal dricksvattenverk.

9+182 st

Antal avloppsreningsverk + avloppspumpstationer.

1 243 ton

Antal ton kemikalier i verksamheten.

Agenda 2030

Agenda 2030 är FN:s globala mål för ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling antaget 2015. Målen syftar till att minska fattigdom, orättvisor och ojämlikheter samt lösa klimatkrisen, och bygger vidare på de åtta millenniemålen.

Sörmland Vatten arbetar främst mot målen:

Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla

Säkerställa tillgång till rent vatten och sanitet för alla.

Mål 7: Hållbar energi för alla

Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla.

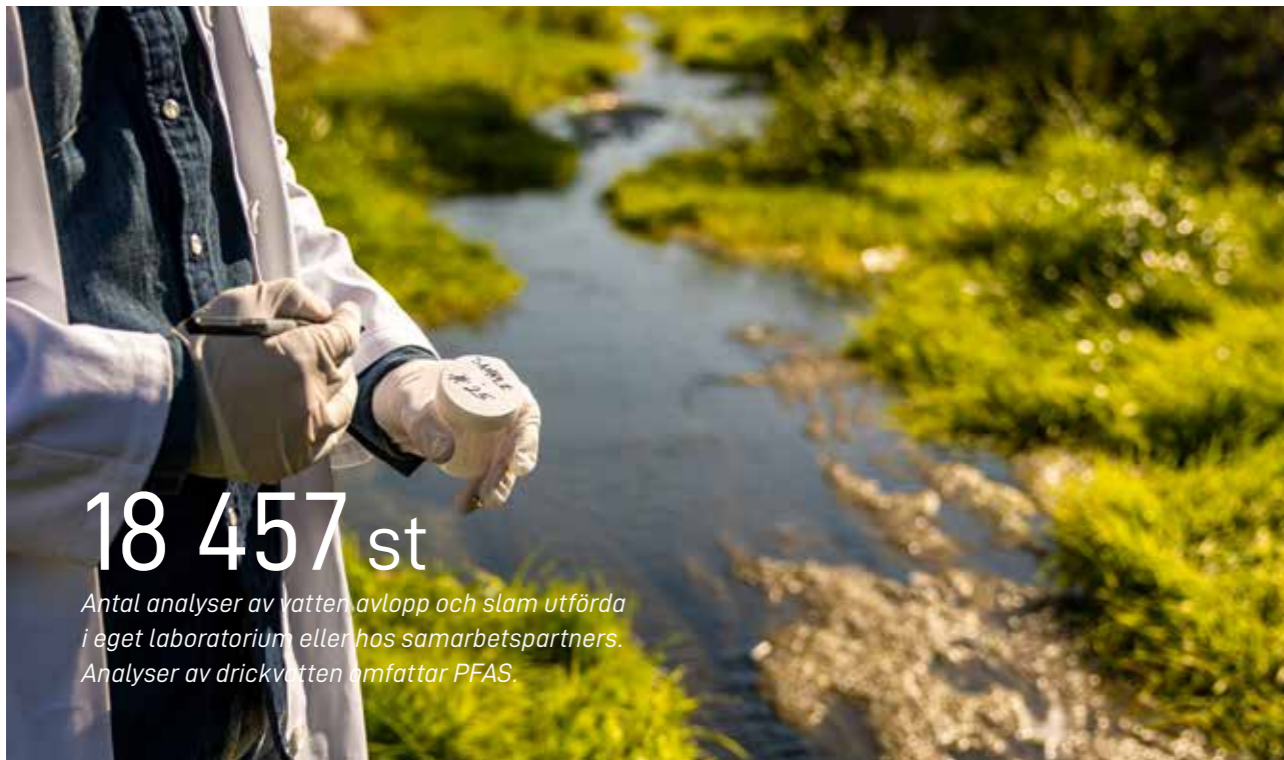
Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Göra städer och bostäder inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

18 457 st

Antal analyser av vattenavlopp och slam utförda i eget laboratorium eller hos samarbetspartners. Analyser av dricksvatten omfattar PFAS.

det åt mycket energi. Bolagets totala elförbrukning motsvarar normalförbrukningen för cirka 5 000 villor. För att minska bolagets koldioxidutsläpp från energiförbrukningen är all el som köps in producerad av vattenkraft. Bolaget producerar även egen energi med solceller vid Katrineholms reningsverk och vattenverk.

Renhållning

Avfallshierarkin eller avfallstrappan är ett EU-direktiv som är antaget i den svenska miljöbalken och styr hur avfallet ska tas om hand. I första hand ska mängden avfall minskas genom att förhindra att det skapas, exempelvis genom att produkter lagas istället för slängs och ersätts med nya. Nästa steg är återanvändning, där produkter lämnas exempelvis till second hand-butiker eller skänks bort. Där återanvändning inte är möjligt ska materialet återvinnas. Det handlar bland annat om

papper, metall och plast men även matavfall och trädgårdsavfall. Det resterande avfallet förbränns och återvinns som energi och läggs i sista hand på deponi.

Urval av aktiviteter inom bolaget:

- Krav på leverantör av upphandlade kärl genom att kasserade kärl materialåtervinns.
- Analysera grov- och kärlavfall till grund för att arbeta uppåt i EU:s avfallshierarki.
- Hårdplast sorteras ut för materialåtervinning.
- Samla in och återvinn böcker från återvinningscentral.

-5,2 %

Minskning av brännbart material vid ÅVC jämfört med 2023. Snittberäkning Flen, Katrineholm och Vingåker.

5 000 st

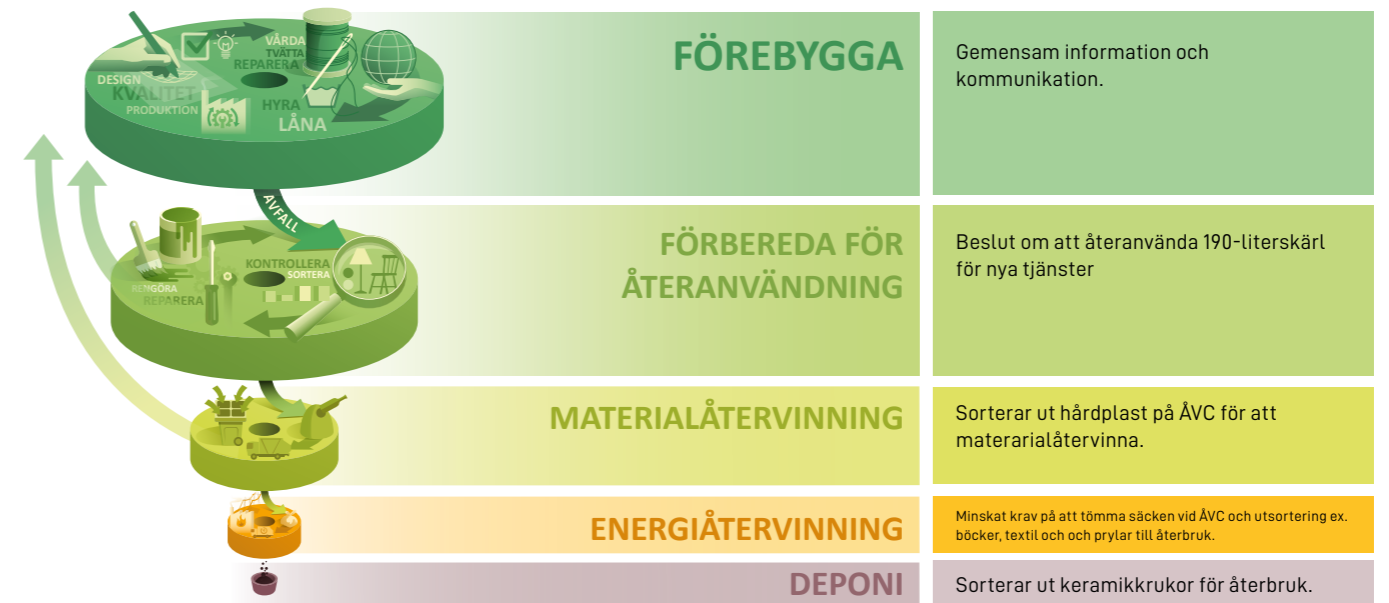
Bolagets totala elförbrukning motsvarar normalförbrukningen för cirka 5 000 villor.

132,5 ton

Andel minskat utsläpp CO₂ i ton vid byte av diesel-till HVO-bränsle.

60,4 %

Andel utsorterat matavfall vid senaste mätningen 2022. Mål 50 procent.

Sörmland Vattens handlingar kopplat till EU:s avfallshierarki.

120 800 kg

Antal kilo producerad biogas.

10 854 ton

Antal ton insamlat hushållsavfall.

2 800 ton

Antal ton slam som återförs till åkermark.

Samhällsengagemang

Aktivt deltagande i samhällsprojekt och stöd till lokala initiativ har varit en viktig del av vårt arbete. Vi har på så sätt bidragit till samhällsutveckling och socialt ansvarstagande.

Samhällsengagemang startade redan 2009 och ökar för varje år. En viktig del av bolagets proaktiva arbete är att genom egna initiativ och i samarbete med andra aktörer i samhället ligga steget före.

Ett exempel är när bolaget deltog i ägarkommunernas event under beredskapsveckan som anordnas av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Syftet med deltagandet var att skapa förståelse för och trygghet i händelse av kris eller krig i samhället. Sörmland Vatten bidrog genom att tydliggöra hur tillgången till dricksvatten kommer ske under höjd beredskap.

Budskap till allmänheten var:

- Skaffa dunkar för dricksvatten, gärna med tappkran
- Skaffa plastflaskor att frysa vatten i
- Se till att ha kokmöjligheter
- Skaffa mineralvatten och andra drycker

Ett annat exempel är ett fördjupat samarbete med det nationella nätverket KomTek som bland annat

samarbetar med Teknikföretagen och Skolverket. Samarbetet har gått från att vara ett experiment vid ett tillfälle under 2023 till att vi samverkar i framtagande av lektioner inom områdena teknik, biologi, kemi samt samhällskunskap för mellanstadieelever i kommunerna där Sörmland Vatten verkar. Lektionerna genomförs av KomTek med stort fokus på hållbarhet. Målet är att väcka intresse för samhällsviktiga frågor som vatten, avlopp, biogas och renhållning.

Sörmland Vatten har en tradition av att bidra med sponsring till föreningslivet i de områden där bolaget verkar. Fokus för sponsringen är att samarbeta med organisationer som främst engagerar sig för barn och ungdomar. Bolaget har en modell för att på ett rättvist sätt hantera förfrågningar enligt den sponsringpolicy som finns på bolagets hemsida.

Bolaget arbetar även med att erbjuda praktikplatser för människor som har hamnat en bit från arbetsmarknaden.

Ovan: Under beredskapsveckan mötte Sörmland Vatten invånare och organisationer för att informera om verksamheten i händelse av kris eller krig. På bilden demonstreras tankbil för nödvattenleverans.

Till vänster: Vid event i Baggetorp utanför Vingåker var Sörmland Vatten på plats för att demonstrera fyrfackskärl för avfall.

30 st

Antal event inom affärsområdena vatten, renhållning och bolaget som helhet.

Teknik och utveckling

Satsningen på digitala lösningar och AI har varit central för att möta kundernas efterfrågan och skapa en bättre kundupplevelse.

Bolaget är inne i en period av digitalisering där allt fler kundkontakter sker digitalt. I år passerade antal digitala kundutskick 50 procent och kunderna gavs möjlighet att kontakta kundservice via en chattfunktion på hemsidan. Det pågår även projekt att installera smarta vattenmätare med digital teknik hos samtliga kunder.

Säkerhet och samverkan

I en tid där säkerhet och stabilitet blir allt viktigare arbetar Sörmland Vatten tillsammans med kommunerna för att stärka samhällets beredskap inom vatten och avlopp, biogas samt avfall och återvinning. Genom ökade säkerhetsåtgärder, utbildning och samverkan med myndigheter skapar vi en trygg och hållbar infrastruktur för alla invånare. Vi ser det som vårt ansvar att säkerställa att livsviktiga funktioner fungerar även i krissituationer och fortsätter att utveckla vårt arbete för en robust och framtidssäker samhällsservice.

På den digitala sidan pågår arbete för att i ett tidigt skede kunna agera på cyberattacker på

produktionsanläggningar. Ett annat projekt handlar om att kartlägga och identifiera skyddsvärd information för att kunna skydda denna och därmed minska säkerhetsriskerna. Bolaget arbetar även tillsammans med respektive ägarkommun i deras risk- och sårbarhetsanalyser. Under 2025 kommer samtliga anställda genomgå en utbildning i cybersäkerhet.

Länsstyrelsen anordnade, tillsammans med Livsmedelsverket, kommuner, VA-bolag i Sörmland, Räddningstjänsten, Försvarmakten och Polisen, en övning kring nödvatten. Övningen gick ut på att hantera ett scenario med vattenbrist och osäkerhet i samhället. Övningen var nyttig och visar bland annat på vikten av att klargöra förväntningar och ansvarsfördelning mellan bolaget och kommunerna. En arbetsgrupp kommer sättas samman med representanter från bolaget och ägarkommuner för att reda ut ansvarsfrågor och ta fram nödvändiga rutiner. Arbetet för gruppen kommer att pågå under 2025.

Ledningsnätet är byggt för att klara normalt regn, då rinner vattnet undan som det ska. Vid kraftiga regn kommer mer vatten än vad ledningarna är byggda för. När de blir fulla hittar vattnet andra vägar och det kan bli översvämning. För att utveckla samhällsnyttiga funktioner inom vattenområdet använder Sörmland Vatten exempelvis skyfallskartering i det långsiktiga planeringsarbetet.

Ovan: Skogsvård i närhet av VA-anläggningar i känsliga naturområden fick medial uppmärksamhet.

Till höger: Sörmland Vatten testar nya metoder för att förbättra verksamheten. Ett exempel är sökhund för att hitta vattenläckor.

Stor bild ovan: Under 2024 har arbete påbörjats med att utveckla en webbapplikation för att effektivisera hanteringen av labbprover. Genom digitalisering av pappersformulär, QR-kodskanning och automatiserad datainsamling minskas risken för fel och förbättrar rapporteringsprocessen. Lösningen sparar tid och resurser samtidigt som den säkerställer tillförlitlig datalagring och förenklar analysarbete.

Framtida utveckling

Sörmland Vatten möter en spännande framtid. Stora behov av utvecklingsarbete och stora investeringar för bolaget väntar. Strategisk planering och nya initiativ för framtiden är i fokus.

En av de största utmaningarna de kommande åren är det omfattande investeringsbehovet. Föråldrade anläggningar och ledningsnät, behovet av effektivisering och modernisering genom digital teknik och AI samt införandet av fastighetsnära insamling är centrala frågor. Samtidigt krävs säkrad kompetens och resurser samt hållbara ekonomiska förutsättningar för att möta framtidens krav och möjligheter.

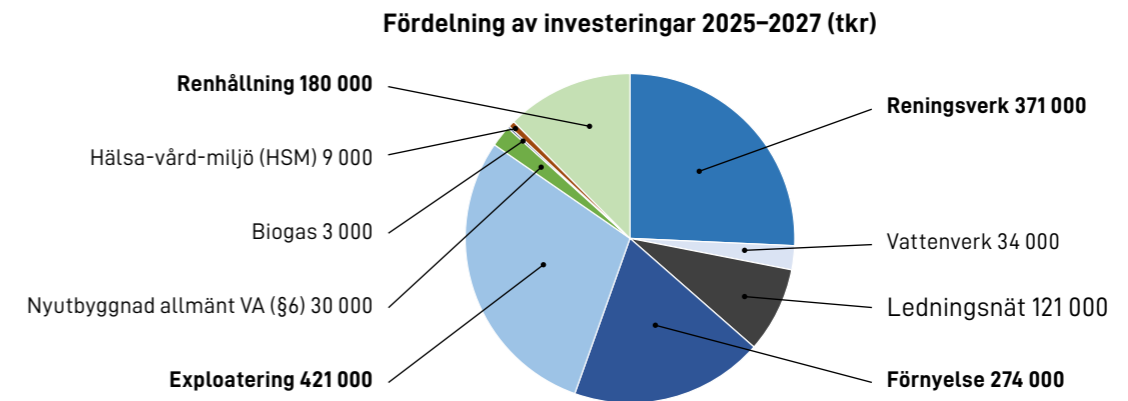
Affärsområde renhållning fortsätter arbetet med att säkra införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar (FNI) som ska vara infört senast 1 januari 2027. Arbetet är omfattande och har under perioden pågått i sju olika delprojekt. De olika delprojekten rör upphandling av insamling, dimensionering för flerbostadshus och samlokalisering av verksamheter, gemensamma hämtplatser, införandelogistik, nya föreskrifter, konstruktionsförändrade taxor, tilläggstjänster för ökad kundnöjdhet samt kommunikation.

Från 1 januari 2025 blir textilåtervinning ett kommunalt ansvar, vilket även fortsättningsvis kommer att ske vid återvinningsstationerna.

Planering i samarbete med Katrineholms kommun pågår för byggande av ny återvinningscentral i Katrineholm. Tillståndsansökan till Länsstyrelsen är inskickad och svar väntas innan sommaren 2025. Projektet, som genomförs i samarbete med Katrineholms kommun, väntas vara slutfört andra halvåret 2027.

Kommunfullmäktige i Vingåker har fattat beslut om att förse Ättersta i Vingåkers kommun med VA-tjänster. Sörmland Vatten beräknas vara färdiga med ledningsarbetena i början av 2026. Totalt berörs ett 40-tal fastigheter.

I investeringsbudgeten för de kommande åren ligger fortsatt stora investeringar på förnyelse av ledningsnät och anläggningar i samtliga tre

Andel i budget: VA och biogas cirka 87,0 %. Renhållning cirka 12,5 %.

ägarkommuner. Utöver detta kommer fokus ligga på att förbättra och effektivisera drift- och underhållsarbetet för dessa.

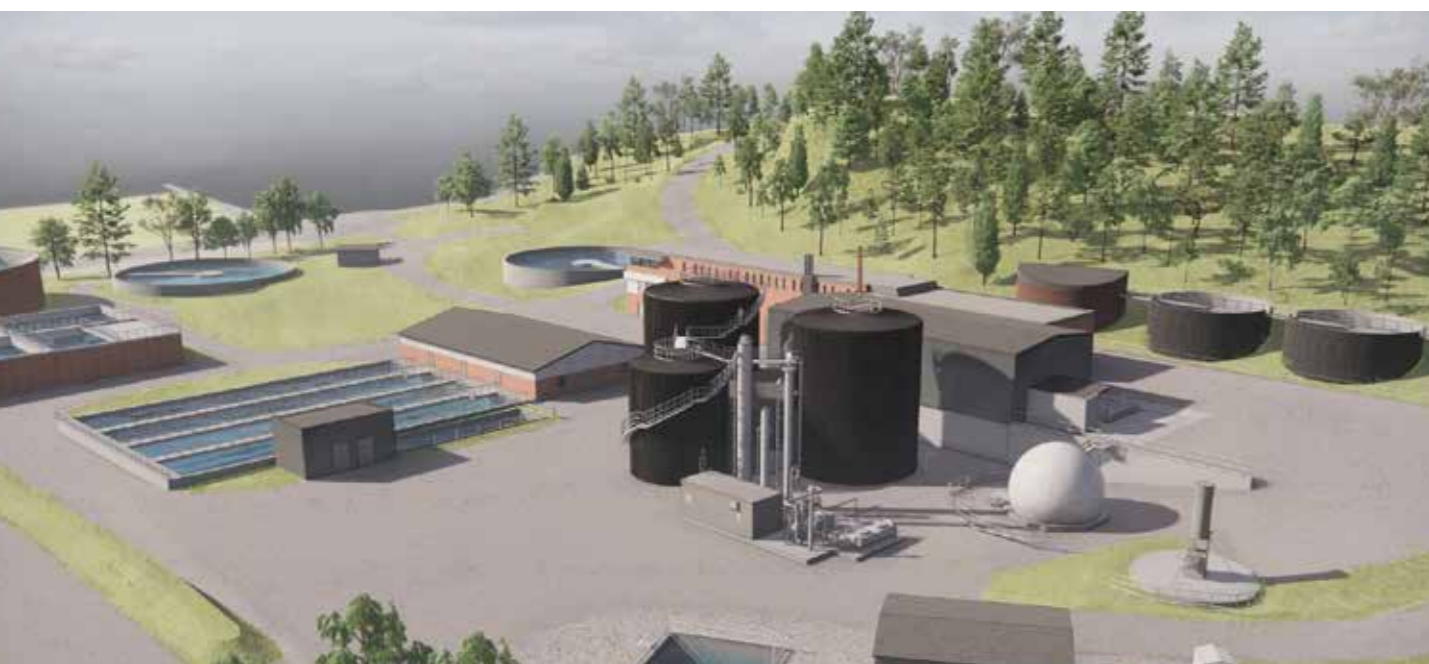
Arbete med ansökan pågår för att skapa ett vattenskyddsområde för sjön Viren i Katrineholms och Vingåkers kommuner. Det pågår även arbete med att skapa vattenskyddsområde i Lystersta i Vingåkers kommun.

Renoveringen av Flens avloppsreningsverk startade upp i slutet av året. Projektet innebär en modernisering av slamhanteringen och ombyggnation av kvävereningen vid reningsverket. Projektet beräknas pågå till hösten 2027.

Nyköpings kommun har sagt upp avtal gällande omhändertagande av spillvatten från Björkvik. Utredning om framtida lösning pågår.

Om- och nybyggnation av slamhantering vid Rosenholms avloppsreningsverk är uppstartad. Anläggningen kommer innefatta en ny mottagningsstation för slam, två rötchammare och en uppgraderingsanläggning för biogas med kapacitet att producera 650 000 kg biogas per år. Arbetet beräknas vara slutfört i slutet av 2027.

Smarta vattenmätare med digital teknik kommer att installeras hos samtliga kunder under 2024 till 2026. Med smart vattenmätare kommer kunden själv kunna logga in på Mina sidor och se sin förbrukning istället för att själv läsa av och skicka uppgifter om förbrukningen. I förlängningen kommer kunderna att bli debiterade efter faktisk förbrukning. Det kommer även bli möjligt att tidigt upptäcka vattenläckor vilket både kunden och bolaget gynnas av.

1,44 mdkr

Investeringsbudget under perioden 2025 till 2027 i ägarkommunerna Flen, Katrineholm och Vingåker.

13 000 st

Antal smarta vattenmätare med digital teknik som införs 2025 till 2027.

650 000 kg

Årlig produktionskapacitet av biogas efter utbyggnad vid Rosenholms avloppsreningsverk i Katrineholm.

sormlandvatten.se

Sörmland Vatten finns i sociala medier